

میانگین و میانه سنی جمعیت ایران براساس نتایج سرشماری سال ۱۳۹۵

از شاخص های مهم در بررسی ساختار سنی جمعیت کشور میانگین و میانه سنی جمعیت است. بررسی میانگین و میانه سنی جمعیت، تصویر واضح تری از جوانی جمعیت را نمایش می دهد.

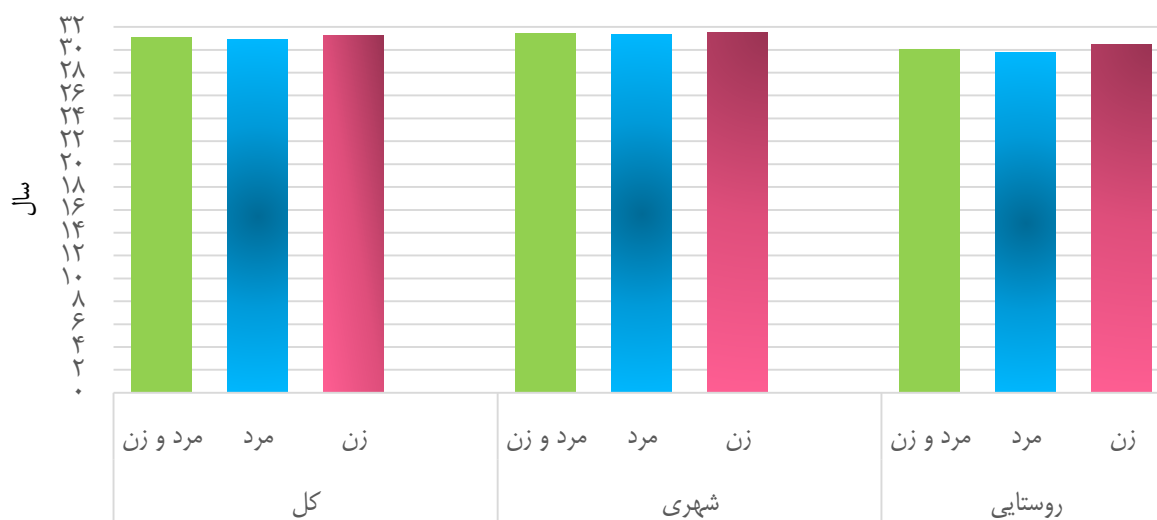
الف- میانگین سنی

میانگین سنی، متوسط سن افراد یک جامعه است و از تقسیم مجموعه حاصل ضرب های هر یک از سنین منفرد در فراوانی افراد در آن سن، به کل جمعیت حاصل می شود.

میانگین سنی جمعیت ایران در سال ۱۳۹۵ برابر ۳۱/۱ سال محاسبه شده که در مقایسه با سال ۱۳۹۰، ۱/۳ سال افزایش را نشان می دهد. در سال ۱۳۹۵ میانگین سنی مردان برابر ۳۰/۹ و زنان ۳۱/۳ سال بوده است.

برای هر دو جنس این میانگین در نقاط شهری به مراتب بیشتر از نقاط روستایی است. میانگین سنی مردان و زنان در نقاط شهری به ترتیب برابر ۳۱/۳ و ۳۱/۶ سال و در نقاط روستایی ۲۹/۷ و ۳۰/۵ سال است.

نکته قابل توجه این که میانگین سنی زنان اندکی از میانگین سنی مردان بالاتر است. این موضوع به دلیل بالاتر بودن امید زندگی زنان در مقایسه با مردان می باشد. انتظار می رود در سال های آتی با افزایش شکاف امید زندگی بین زنان و مردان و زنانه شدن سالمندی جمعیت، میانگین سنی زنان از میانگین سنی مردان همچنان سرعت بیشتری به خود بگیرد.

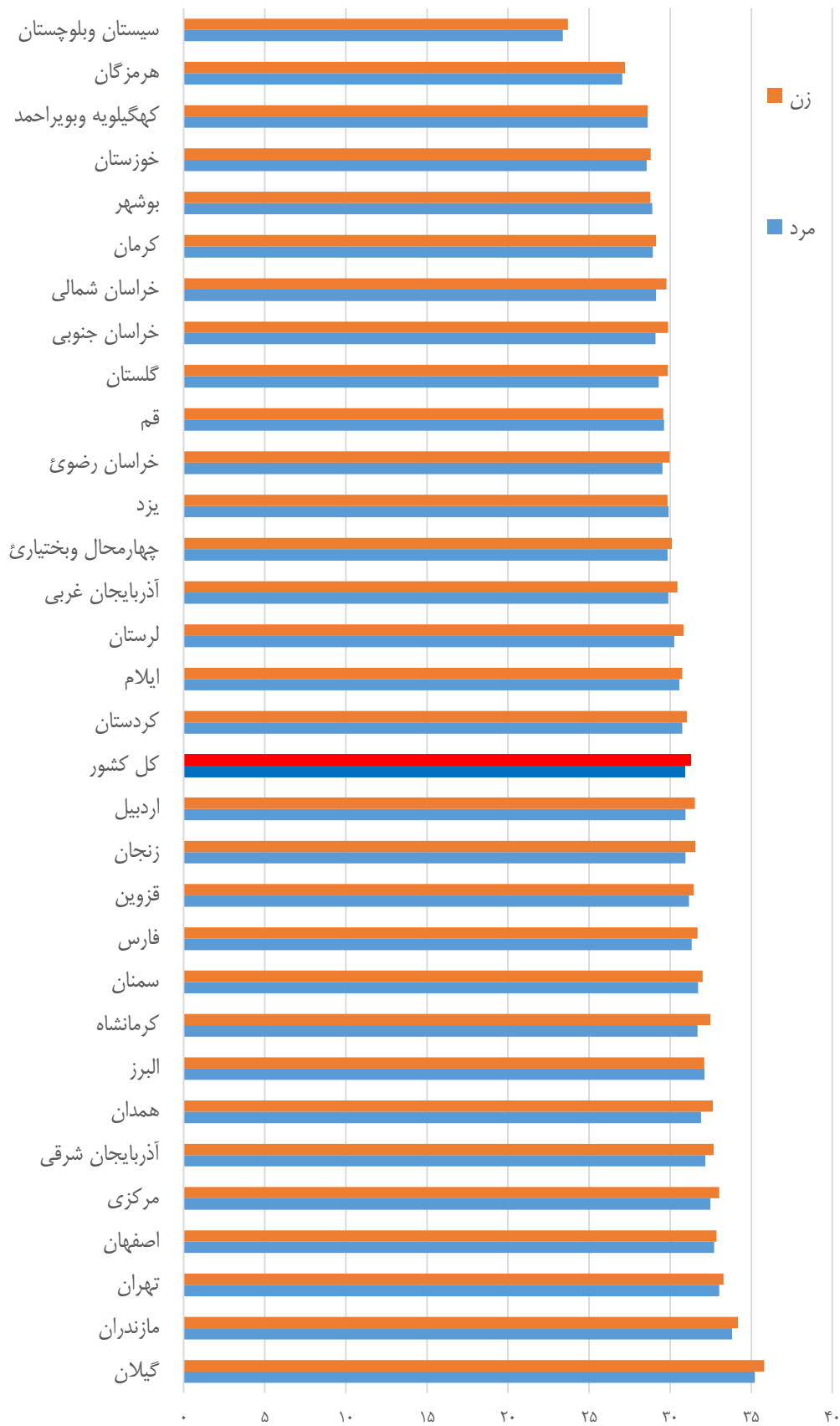

نمودار ۱- میانگین سنی کل کشور به تفکیک مناطق شهری و روستایی و برحسب جنس: ۱۳۹۵

در سال ۱۳۹۵ استان های گیلان و مازندران و تهران به ترتیب با ۳۵/۵ و ۳۴/۰ و ۳۳/۲ سال بیشترین میانگین سنی جمعیت و استان های سیستان و بلوچستان، هرمزگان و کهگیلویه و بویراحمد به ترتیب با ۲۳/۵ و ۲۷/۱ و ۲۸/۶ سال کمترین میانگین سنی را در بین استان های کشور به خود اختصاص داده اند.

جدول ۱- میانگین سنی کشور به تفکیک استان و مناطق شهری و روستایی و سن و جنس: ۱۳۹۵

روستایی			شهری			کل			شرح
زن	مرد	مرد و زن	زن	مرد	مرد و زن	زن	مرد	مرد و زن	
30/5	29/7	30/1	31/6	31/3	31/5	31/3	30/9	31/1	کل کشور
32/0	30/9	31/4	32/9	32/7	32/8	32/7	32/2	32/4	آذربایجان شرقی
29/5	28/8	29/1	30/9	30/5	30/7	30/4	29/9	30/2	آذربایجان غربی
32/8	31/4	32/1	30/9	30/7	30/8	31/5	30/9	31/2	اردبیل
33/5	32/5	33/0	32/8	32/7	32/8	32/9	32/7	32/8	اصفهان
32/6	32/7	32/6	32/1	32/1	32/1	32/1	32/1	32/1	البرز
31/2	30/7	30/9	30/5	30/5	30/5	30/7	30/6	30/7	ایلام
29/4	29/3	29/3	28/6	28/7	28/6	28/8	28/9	28/8	بوشهر
29/3	29/7	29/5	33/5	33/3	33/4	33/3	33/0	33/2	تهران
29/3	28/7	29/0	30/6	30/5	30/5	30/1	29/8	30/0	چهارمحال و بختیاری
31/5	30/1	30/8	28/7	28/4	28/6	29/9	29/1	29/5	خراسان جنوبی
29/5	28/6	29/1	30/1	29/9	30/0	30/0	29/5	29/7	خراسان رضوی
30/0	28/9	29/5	29/6	29/3	29/4	29/8	29/1	29/5	خراسان شمالی
27/0	26/5	26/7	29/4	29/2	29/3	28/8	28/5	28/7	خوزستان
31/9	30/8	31/3	31/4	31/0	31/2	31/5	30/9	31/2	زنجان
34/1	32/6	33/3	31/5	31/5	31/5	32/0	31/7	31/9	سمنان
23/3	22/8	23/1	24/1	23/9	24/0	23/7	23/4	23/5	سیستان و بلوچستان
30/8	30/2	30/5	32/0	31/8	31/9	31/7	31/3	31/5	فارس
33/1	32/0	32/6	30/9	30/9	30/9	31/5	31/2	31/3	قزوین
32/4	31/9	32/1	29/4	29/5	29/5	29/6	29/6	29/6	قم
31/9	31/3	31/6	30/7	30/5	30/6	31/0	30/7	30/9	کردستان
28/5	28/2	28/3	29/6	29/5	29/5	29/1	28/9	29/0	کرمان
33/2	31/6	32/3	32/3	31/7	32/0	32/5	31/7	32/1	کرمانشاه
29/3	28/8	29/0	28/1	28/4	28/3	28/6	28/6	28/6	کهگیلویه و بویراحمد
28/8	28/0	28/4	30/8	30/5	30/6	29/9	29/3	29/6	گلستان
37/5	36/2	36/9	34/8	34/6	34/7	35/8	35/2	35/5	گیلان
30/1	29/4	29/8	31/2	30/7	31/0	30/8	30/2	30/5	لرستان
34/8	34/1	34/5	33/7	33/6	33/6	34/2	33/8	34/0	مازندران
37/1	34/9	35/9	31/8	31/7	31/8	33/0	32/5	32/7	مرکزی
27/1	26/7	26/9	27/3	27/3	27/3	27/2	27/1	27/1	هرمزگان
32/7	31/5	32/1	32/6	32/2	32/4	32/6	31/9	32/3	همدان
32/2	31/2	31/7	29/5	29/6	29/6	29/8	29/9	29/9	یزد

نمودار ۲- میانگین سنی کشور به تفکیک استان و برحسب جنس: ۱۳۹۵

ب- میانه سنی

میانه سنی، سنی است که در آن دقیقاً نصف جمعیت پیرتر و نصف دیگر در سنین جوان‌تر از آن قرار دارند. یافته‌های سرشماری ۱۳۹۵ در مقایسه با نتایج سرشماری سال‌های قبل، نشان از کاهش جوانی جمعیت دارد. میانه سنی جمعیت ایران در سال ۱۳۹۵ برابر ۳۰ سال است که در مقایسه با سال ۱۳۹۰، ۳ سال افزایش را نشان می‌دهد. میانه سنی در نقاط روستایی ۲ سال کمتر از نقاط شهری است. در مناطق شهری و نیز مناطق روستایی میانه سنی هر دو جنس با هم برابر است.

از منظری در مطالعات جمعیت‌شناسی، جمعیتی را که میانه سنی آن زیر ۲۰ سال باشد جوان، جمعیتی را که میانه سنی آن بین ۲۰ تا ۳۰ سال باشد میانسال و جمعیتی را که میانه سنی آن ۳۰ سال یا بیشتر باشد پیر به حساب می‌آورند. با این تعبیر مناطق شهری دارای جمعیت پیر و مناطق روستایی جمعیت میانسال دارند.

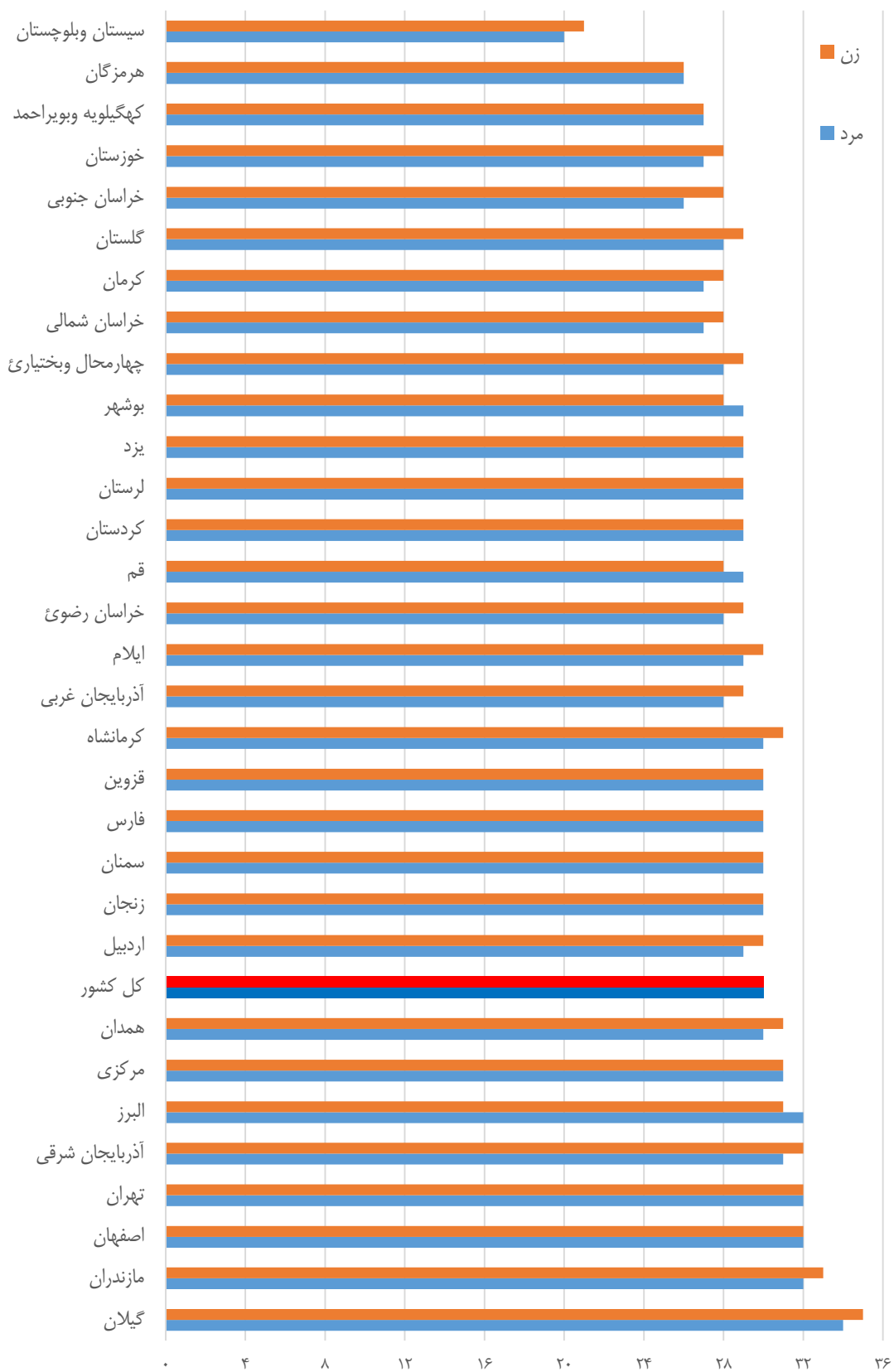

نمودار ۳- میانه سنی کل کشور به تفکیک مناطق شهری و روستایی و برحسب جنس: ۱۳۹۵

در سال ۱۳۹۵ استان‌های گیلان و مازندران و تهران به ترتیب با ۳۴، ۳۳ و ۳۲ سال بیشترین میانه سنی جمعیت و استان‌های سیستان و بلوچستان، هرمزگان و خراسان جنوبی به ترتیب با ۲۱ و ۲۶ و ۲۷ سال کمترین میانه سنی را در بین استان‌های کشور به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۲- میانۀ سنی کشور به تفکیک استان و مناطق شهری و روستایی و برحسب جنس: ۱۳۹۵

شرح	کل			شهری			روستایی		
	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن
کل کشور	30	30	30	30	30	30	28	28	28
آذربایجان شرقی	31	32	32	32	32	32	29	30	29
آذربایجان غربی	29	29	29	29	30	29	26	27	27
اردبیل	30	30	30	30	30	30	28	31	30
اصفهان	32	32	32	32	32	32	31	31	31
البرز	31	31	31	32	31	31	31	31	31
ایلام	29	30	29	29	30	29	28	29	29
بوشهر	28	28	28	29	28	28	29	28	28
تهران	32	32	32	32	32	32	29	32	28
چهارمحال و بختیاری	28	29	28	30	29	29	27	27	27
خراسان جنوبی	27	28	27	27	27	27	26	27	27
خراسان رضوی	29	29	29	29	29	29	27	27	27
خراسان شمالی	28	28	28	28	28	28	26	27	27
خوزستان	27	28	27	28	28	28	24	25	25
زنجان	30	30	30	30	30	30	28	29	29
سمنان	30	30	30	30	30	30	30	30	30
سیستان و بلوچستان	21	21	21	22	22	22	19	19	19
فارس	30	30	30	31	31	31	29	29	29
قزوین	30	30	30	30	30	30	30	30	30
قم	29	28	29	29	28	29	30	30	30
کردستان	29	29	29	30	29	29	28	29	29
کرمان	28	28	28	28	28	28	26	26	26
کرمانشاه	30	31	31	30	31	31	29	30	30
کهگیلویه و بویراحمد	27	27	27	28	27	27	27	27	27
گلستان	28	29	28	30	30	30	26	27	27
گیلان	34	35	34	34	34	34	35	35	36
لرستان	29	29	29	30	30	30	27	28	28
مازندران	33	33	33	33	33	33	32	32	33
مرکزی	31	31	31	31	31	31	32	32	33
هرمزگان	26	26	26	27	27	27	24	25	25
همدان	31	31	31	31	31	31	29	30	30
یزد	29	29	29	29	28	29	29	29	29

نمودار ۴- میانگین سنی کشور به تفکیک استان و برحسب جنس: ۱۳۹۵